

De zendingszaak eene lijdenszaak

<https://hdl.handle.net/1874/234556>

mm10969

BR.1873. II.30.

De Zendingszaak eene Lijdenszaak.

F E E S T R E D E

GEHOUDEN BIJ GELEGENHEID VAN HET 80JARIG ZENDINGSFEEST
DER BROEDERGEMEENTE TE ZEIST, DEN 11 SEPT. 1873

DOOR

P. H U E T,

Predikant te Dirksland.

ZEIST. — J. W. EVERSZ.

1873.

13
14

De Zendingszaak eene Lijdenszaak.

F E E S T R E D E

GEHOUDEN BIJ GELEGENHEID VAN HET 80JARIG ZENDINGSFEEST
DER BROEDERGEMEENTE TE ZEIST, DEN 11 SEPT. 1873

DOOR

P. H U E T,

Predikant te Dirksland.

ZEIST. — J. W. EVERSZ.

1873.

Voorts niemand doe mij moeite aan, want ik draag
de litteekenen van den Heer Jezus in mijn lichaam
Gal. 6 : 17.

Vóór ik met de behandeling van deze woorden een
aanvang maak, gevoel ik mij eerlijkheidshalve verplicht
om de belijdenis af te leggen, dat ik bij de keuze
van mijnen tekst eigenlijk eene kleine, naar ik hoop,
vergeeflijke oneerlijkheid heb begaan.

Het was namelijk bij het huiswaarts keeren van een
onzer dit jaar gehouden Zendingsfeesten, dat een mijner
vrienden, een zeer geacht ambtsbroeder, tot mij zeide:
Als ik weder geroepen word om over de Zending te
spreken, wil ik de woorden van den Apostel Paulus
tot onderwerp nemen: »Ik draag de litteekenen des
Heeren Jezus in mijn lichaam.»

De gedachte trof mij. Wij spraken er echter niet
langer over door. Maar toen mij gevraagd werd om
bij deze liefelijke feestgelegenheid de Zendingsrede te
houden en het tijd werd mij daartoe voor te bereiden,
kwam deze tekst met aandrang bij mij op. Ik kon er
mij niet van losmaken, en ik besloot om, na open-
hartige belijdenis van de wijze, waarop ik er toe ge-
raakt was, er mijne toespraak van heden avond aan
te ontleenen.

„Voorts, niemand doe mij moeite aan, want ik draag de litteekenen van den Heer Jezus in mijn lichaam.”

Wij kennen de aanleiding, waarbij de groote Heiden-Apostel deze treffende woorden nederschreef. Het was in zijn brief aan die gemeente, die, door zijne prediking voor het geloof in den Heere Christus gewonnen, in Hem de weg ter rechtvaardigmaking had gevonden, doch die, door Judaïseerende dwaalleeraren verleid, zich van dezen eenigen vasten grond had laten afbrengen om terug te keeren tot het houden der Joodsche inzettingen en ceremoniën, als waren deze nog tot zaligheid noodig.

Wij kennen de brandende woorden van heilige verontwaardiging, waarmede hij over de misdaad van een ander Evangelie te verkondigen de vervloeking uitspreekt. Wij weten hoe hij zich op zijne merkwaardige bekeering en zijne afzondering van de andere Apostelen, ja op zijne openlijke tegenstandbieding tegen zijnen mede-apostel Petrus beroept om te bewijzen, dat hij zijne kennis aan het Evangelie des kruises niet middelijk aan menschen, maar onmiddelijk aan den Heere Jezus Christus had te danken. Wij herinneren ons de wijze, waarop hij zijne lezers van hunne dwaling zoekt te overtuigen. Nu eens hunne dwaasheid voorhoudende, dan weder uit voorbeelden des Ouden Testaments zijne leer bevestigend of ze door allegorische verklaringen ophelderend, dan weder op hartstochtelijke wijze hen herinnerend aan wat hij hun geweest was en aan de liefde, die zij hem weleer toedroegen. Alles, opdat zij tot de eenvoudigheid des geloofs in Christus zouden terugkeeren en het kruis des Heeren Jezus hun grond van hope en hunne kracht tot godzaligheid zijn zoude.

»Voorts», zoo besluit hij zijn schrijven, »niemand doe mij moeite aan.» Niemand veroorzake mij meer smart door zich van de waarheid af te keeren. Of liever: Niemand bedroef mij langer door aan mijn Apostelschap te twifelen. Want, dat ik waarlijk de dienstknecht ben van Christus, is duidelijk zichtbaar. Ik draag de smaadleverij mijns Meesters. Gelijk in de handen of andere lichaamsdeelen van slaven door brandijzers het merkteeken hunner meesters wordt ingeschroeid, zoo draag ik de litteekenen mijns Heeren in mijn lichaam. En, wat anderen ook doen mogen om een schoon geelaat naar het vleesch te vertoonen, op welke teekenen, zij het zelfs die van het Israëlitische verbondszegeel, zij zich beroemen, mijn merkteekenen zijn zichtbaar. Gelijk mijn Meester, de Man van smarte, met wonden overdekt daar stond voor Pilatus' Rechthuis, of bloedend aan handen en voeten hing aan het kruishout, alzoo draag ook ik, als een teeken dat ik Zijn eigendom ben en als een zegel mijner gemeenschap aan Hem, de litteekenen des Heeren Jezus in mijn lichaam.

De litteekenen des Heeren Jezus. Waren het bij den Apostel de teekenen van zijn lichaamslijden slechts? De sporen van de geeselslagen zoo herhaaldelijk zijnen rug doorploegend, van de ketenen in de gevangenis te Cesarea, van het blok, waarin zijn voeten gekneld waren te Philippi, van de kneuzingen door de steeniging te Lystre veroorzaakt? Doelde hij niet op nog meer? Op die verzoeking, die hem in het vleesch geschiedde, die, welke zij ook moge geweest zijn, den Galatiërs aan wie hij schreef, niet onbekend was? Op dien doorn in het vleesch, op die smartelijke lichaamskwaal, waarvan hij in den brief aan de Korinthiërs melding maakt? Op die vuistslagen door erger dan menschenhanden hem

toegebracht? Op al het lijden zijner gevoelige en zoo voortdurend gefolterde ziel, dat hem nu eens naar verlossing uit het lichaam des doods deed smachten, dan den kreet ontperste: »Wie is zwak, dat ik niet zwak ben? Wie wordt geërgerd, dat ik niet brande?» Het lijden van al den strijd van buiten en van al de vrees van binnen, van de dagelijks overvallende zorg van al de gemeenten, van de droefheid over degenen die vijanden waren van het kruis van Christus? Lijden in de ziel geleden, en slechts hier en daar door zeldzame woorden geopenbaard, maar dat niet naliet in den vóór den tijd van zijn kroon ontdanen schedel, in de diepe groeven zijns gelaats, de aandoenlijke en luide sprekende sporen na te laten?

Wij willen ons in uw lijden niet meer verdiepen, trouwe dienstknecht des Heeren, maar wij verstaan iets van het woord en van het recht, waarmede gij het ter neder schreeft: »Voorts niemand doe mij moeite aan, want ik draag de litteekenen des Heeren Jezus in mijn lichaam.»

Het is echter niet alleen Paulus, die aldus kon spreken.

Wie onzer, om van meer verdachte verhalen van dien aart niet te gewagen, denkt niet als van zelve aan dat schilderachtig gelegen kerkje op den heuvel van Remagen's Rhijnsoever, en daarin aan dat beeld in ruwe monnikspij met opgeheven handen, waarin de open wonden des Heeren Jezus zijn afgedrukt?

Aan opzettelijk bedrog mogen wij bij Franciscus d'Assizi niet denken. Was het waarlijk een gekruisigde Seraf, die hem die litteekenen op handen, voeten en zijde teekende? Of was het ten gevolge van eene zoo gespannen en zoo aanhoudende bespiegeling en gevoelige

overpeinzing van Christus wonden, dat, door wij weten niet welke werking des geestes, die wonden zich zelfs op zijn lichaam afdrukten? Of hebben wij, zelfs tegen het gevoelen van een geschiedschrijver als Fleury in, hier slechts aan een vroomte opgesmukte legende te denken? Wat mij betreft, ik wil het niet ontveinzen, dat ik veeleer geneigd ben aan de werkelijkheid van het verhaal te gelooven. Doch, hoe dit zij, in de geschiedenis van 's Heeren Gemeente staat zij daar, die heilige nederige gestalte van den stichter der Minoriten-orde als een levende herinnering aan het woord des Apostels: »Voorts, niemand doe mij moeite aan; want ik draag de litteekenen des Heeren Jezus in mijn lichaam.»

En wederom, deze geschiedenis of legende, zij staat daar niet alleen. Maar is slechts de aanschouwelijke afbeelding van de geheele gemeente van Christus op aarde, die én in elk harer leden op zich zelve, de een in meerdere, de ander in mindere mate, én in haar geheel, de overblijfsels vervult in haar vleesch van het lijden van Christus; de afbeelding tegelijk van al wat in 's Heeren dienst, uit liefde tot Hem wordt ondernomen, ook, en niet het minst, van de heilige Zendingszaak, die ons in dezen avond te zamen brengt.

Het is dan over de Zendingszaak als eene lijdenszaak en wel als eene, waarin het lijden van Christus zich zichtbaar afspiegelt, maar die juist daarin de profetie van haar toekomstige heerlijkheid in zich omdraagt, dat ik thans voor een korte wijle uw welwillende aandacht vraag.

De Zendingszaak eene lijdenszaak bij uitnemendheid.

Zou het iets overtolligs, iets onvruchtbaars zijn ze uit dat oogpunt te beschouwen? Ik geloof het niet. Ik geloof integendeel, dat het juist is omdat wij te weinig van die overtuiging doordrongen zijn, dat wij ze ook zoo weinig tot een zaak des harten maken en ze veelszins nog als eene bijzaak, als ware 't eene godsdienstige liefhebberij, beschouwen en behandelen. Ik geloof, dat dit juist de oorzaak is, dat wij ons zoo licht laten ontmoedigen en dat de Zending zelve, zooveel minder dan zij 't kon zijn, met goddelijken zegen wordt bekroond.

Ja laten wij het verstaan, ook bij deze feestelijke gelegenheid, dat de Zendingszaak voor ons optreedt, neen, nog niet met feestelijke kleederen en met van vreugde stralende oogen, maar met heilig ernstig ge-
laat, met de uitdrukking van lijden op het aangezicht, als Paulus met de litteekenen des Heeren in het lichaam, als Franciscus d'Assizi met de wonden in de zijde, in de voeten en in de handen, en als zoodanig onze liefde, maar ook onze bereidwilligheid om met haar te lijden vragende en verwachtende.

Met de wonde in de zijde, in het hart allereerst. Want wat in Gods Koninkrijk wordt verricht, begint in het harte; en wat daar niet begint, wordt met onvruchtbaarheid geslagen. En wederom, wat in Gods Koninkrijk met zegen wordt bekroond, begint met droefheid en wat niet met droefheid aanvangt, mist diepte en levenskracht en zal ook tot geen vreugde leiden. Droefheid is het, hartedroefheid, waaruit de Zending haren oorsprong neemt. Vraagt gij, welke droefheid? Het is die van de zelve tot ervaring der verlossing gebrachte ziel over een wereld, die in het booze ligt, over den naamloos diep gezonken toestand van ons geslacht, over die millioenen en millioenen, die in de duisternis

der zonde worden geboren en wegsterven, over die ontelbare schare, boven wier hoofden dat ontzaglijk woord: »verdoemlijk voor God» staat geschreven.

O zegt het niet, dat wij hier dingen prediken, te gelijk met Gods rechtvaardigheid en Gods liefde onbestaanbaar. Zegt het niet, dat het ondenkbaar is en ongeloofelijk, dat al die heidenwerelden ten doode zouden zijn opgeschreven. Dringt het u niet op, dat, wij weten niet hoe, voor allen althans, die de prediking van den eenigen Naam tot zaligheid nimmer vernamen, hiernamaals nog wel een aanbod van genade en een gelegenheid ter voorbereiding zal worden geschonken. Gij kunt het niet gelooven zonder onmiddelijk aan allen zendingssijver den doodslag toe te brengen, alle zendingsvuur uit te blusschen, alle zaad van zendingsliefde te verstikken.

Vreeselijk, ik ontken het niet, boven alle beschrijving is het gezicht op de zwart en bruin en rood en blauw gekleurde zendingsskaart, als wij het Woord Gods gelooven. Vreeselijk de gedachte aan die legioenen, wankelend ten doode en wegzinkend in den afgrond van wee, zonder een hand om hen aan te grijpen, zonder een stem om hun toe te roepen: »Wendt u tot Christus en wordt behouden.»

Maar juist, omdat wij aan die gedachte geen plaats willen geven, juist omdat wij, misschien terwijl wij het tegenovergestelde belijden, in een verborgen schuilhoek onzes harten de hope laten wortelen, dat er ook zonder bekeering en zonder geloof aan deze zijde des grafs, nog wel ontkoming zijn zal aan gene, juist daarom is het, dat wij zoo weinig zendingsvuur in ons voelen branden, ja vaak met vroolijken scherts de zendingssaak behartigen.

Ha, niet alzo de Apostel, die de litteekenen zijns Heeren droeg in het lichaam, en in het lichaam niet alleen maar in het harte. Niet alzo hij, die daar, anders dan door een geldelijke bijdrage of door het uitspreken of aanhooren van eene zendingsrede de zending zijns Heeren vervulde. Verklaart mij dat zielelijden des Apostels, verklaart mij die tranen, waarmede hij de Efesiërs vermaande, dien schrik des Heeren, waardoor hij de Korinthiërs bewoog, dien arbeid om zielen te baren, dien nood hem opgelegd, dien onverpoosden ijver, dien drang van Christelijke liefde . . . indien daar in zijn hart plaats geweest ware voor iets anders dan de vaste overtuiging, dat indien zijn Evangelie bedekt was, het bedekt was in degenen, die verloren gaan.

Zietdaar de wonde in de zijde, in het hart der zendingenzaak. En wie die wonde niet heeft voelen schrijnen, die droefheid niet heeft ervaren, die tranen niet heeft medegeschreid, hij moge in menschenoogen een vriend, een voorstander der zending schijnen, de ware zendingsliefde is hem vreemd gebleven tot nu toe.

Neen, niet dan slechts in tweeden of derden bijkomstigen rang, niet om aan arme naakte wilden de vaak bedenkelijke weldaden der beschaving te brengen, om Indische weduwen van den brandstapel, Chineesche vondelingen van den hongersdood, Paria's van hun mishandelingen te verlossen. Niet om Eskimo's te leeren lezen en menscheneters aan den akkerbouw te gewinnen, treedt de Zending daar op. Met hooger doel en grootscher roeping en uit verhevener drang treedt zij het doornig arbeidsveld in. Het is om verloren zielen, een eeuwigheid van jammer te gemoet hollend, tot geloof in den Christus, tot herschepping, tot eindelooze heerlijkheid te voeren.

Die droefheid is geen andere dan de droefheid van

Christus. Neen, het was niet de armoede, die de Zoon des menschen had te verduren, het was niet de tegenstand, dien hij ondervond, het waren niet de harde woorden tegen Hem gesproken, de steenen tegen Hem opgeheven, de geeselsstriemen Zijnen rug doorploegend, de doornenkroon Hem in het voorhoofd gedrukt, die Hem tot een Man van smarten maakten. Het was de smart over de zonde, die Zijns Vaders schepping ontserieerde, die Diens schepselen van Zijn Beeld had beroofd en het beeld des Satans had gelijkvormig gemaakt, over de zonde, die alle krankheden en jammeren over de wereld had uitgegoten, over de zonde met hare vreeselijke gevolgen van eeuwig wee. Ach, ziet Hem daar met tranen, stroomend langs de heilige wangen, op den Olijfberg het lot van Jeruzalems inwoners beweend. Ziet die ontzaglijke ontroering zich van Hem meester makend bij het graf Maria's en Martha's broeder. Ziet hem bij het naderen van den Olijvenhof aan alles overtreffende droefheid en angst ten prooi. Dat is de wonde in Zijn hart, een wreeder dan die van de lanssteek aan het kruishout. Dat is de droefheid, die der wereld de redding aanbrengt. En wie iets van die droefheid kent, verstaat de beteekenis der zending. Hij heeft gemeenschap aan het lijden van Christus. Hij draagt mede de litteekenen van den Heere Jezus in het lichaam.

En nu, daar gaat de Zending uit, als de engel met de vliegende rol, de blijde tijding des Evangelies over de groote wateren in de landen der duisternis brengend. Geen gehechtheid aan den lieven vaderlandschen grond, die haar zal weêrhouden. Geen familiebanden, hoe sterk ook, die haar zullen binden. Geen stormgeloei of golf-

gebruik dat haar afschrikt. Met tranen, ja, in de oogen maar waardoor de blijdschap der zelfverloochning heenschittert, rukt zij zich los van de haar omknellende armen. Het afscheidslied wordt gezongen. De doeken worden voor 't laatst gewuifd. Daar gaat ze, zij wier voeten geschoeid zijn met de bereidwilligheid des Evangelies, om vrede te brengen op die bergen tot nu toe weërgalmend van dierlijk feestgeschal of roodgeverwd met menschenbloed. Daar gaat ze. En wat haar op die vreemde kusten wacht? Wederom, wat is het anders, wat is het voor het grootst gedeelte dan droefheid en wonden?

Het is de eenzaamheid, de verlatenheid allereerst. O schoone, heerlijke natuurtooneelen van overzeesche oorden, stoute berggevaarten, eeuwenheugende wouden, ruischende stroomen, stille meeren, schitterende bloemen, bontgekleurde vogels, hoe liefelijke taal ge ook spreken moogt en hoe schoone zangen ge ook tot lof van uw Schepper moogt aanheffen, hoe onmachtig zijt ge om de behoeften van een menschenhart te vervullen! Met welken onbeschrijflijken weemoed overstelpt gij het hart, dat niemand heeft om mede te gevoelen, mede te genieten of mede te lijden! Hoe maakt gij, juist door uwe aangrijpende majesteit, de eenzaamheid des te eenzamer, de ledigte des te lediger!

Alleen. Kunt ge u het smartelijke er van voorstellen? Alleen in een volk, waar niemand u verstaat, waar niemand uw gevoelens deelt, waar in niemands hart een echo is op het uwe!

De Christen kent die smart der eenzaamheid, vaak te midden van een talrijke menigte, vaak in den kring van zijn eigen bloedverwanten, als hij daar, juist omtrent wat hem het hoogst en het dierbaarst is en wat

het leven van zijn leven uitmaakt, heeft te ervaren, dat geen van zijne gedachten wordt verstaan, geen van zijne gevoelens wordt gedeeld, geen van zijne bedoelingen weêrklank vindt.

Het is in kleine mate iets van het lijden van Christus. Zoo iemand, dan was Hij alleen. Alleen niet slechts, als Hij, de schare ontwijkend, de eenzaamheid op den bergtop zocht om in de gemeenschap Zijns Vaders kracht tot leven en tot lijden te putten. Alleen, niet slechts als Zijne discipelen verstrooid werden en Hem lieten in de handen der moordenaren. Maar alleen ten allen tijde. Alleen in het huis van Maria, die niet wist dat Hij altijd zijn moest in de dingen Zijns Vaders. Alleen in het midden van Zijne broeders, die niet in Hem geloofden. Alleen in een wereld, die Hem niet kende. Alleen, in den kring van Zijn uitverkoren discipelen, die, de verstgevorderden en de teederstminnenden zelfs, Hem niet verstonden. En, meer dan wij wellicht gewoon zijn te denken, was die eenzaamheid een bron van lijden voor Hem, die wel van Zichzelven kon getuigen: „En nochtans ben Ik niet alleen, want de Vader is met Mij,” maar die tevens, gelijk in alle dingen, zoo ook in de behoefte aan de nabijheid van vriendenhartes, die Hem verstonden, den menschen gelijk is geworden.

Laten wij dit lijden niet gering achten. Het is het lijden der Zending. Het is niet het heengaan naar ver verwijderde landstreken. Hoevele duizenden toch, door vrije avontuurlijke keuze bewogen, door maatschappelijke betrekking genoodzaakt, door armoede gedrongen of door winstbejag gedreven, doen niet hetzelfde! Hetzelfde schip, dat den zendeling wegvoert van de vaderlandsche kusten, voert honderden medereizigers met zich. Maar wat de zendeling reeds op de zeereis ondervindt en wat

hem de aankomst zooveel smartelijker zal maken dan aan anderen, het is, dat hij daar gaat uit een beweegreden, die niet begrepen, met gezindheden, die niet gewaardeerd, met doeleinden, die niet erkend worden. Het is het litteeken van den Heere Jezus.

Wij gaan voort. De Zending heeft de plaats harer bestemming bereikt. Hare voeten staan in het doornachtig arbeidsveld haars Heeren. Het werk harer handen vangt aan. En nu, wat zal de uitslag wezen? Zal het zijn, gelijk zij zich voorstelde wellicht, aandachtige scharen met gespannen aandacht en blijde tranen de vredeboodschap vernemend? Bij het hooren van Jezus Naam de duivelen wegvliedend? Bij de planting van Zijn kruis de afgoden weggeworpen voor de mollen en vledermuizen? Ach, wat u wacht, dienstmaagd des Heeren, weet het wel en houd er u op voorbereid, het zal wederom zijn droefheid en wonden, wonden in de handen, gelijk zij daar waren in het hart en in de voeten.

Met eigen handen wordt de nederige zendelingswoning gebouwd en van daar uit, als uit het huis der Opperste Wijsheid, klinkt de roepstem tot de slechten: »Komt en eet van het brood, dat ik bereid, van den wijn, dien ik gemengd heb.»

En het antwoord? Zullen wij tooneelen voor den geest roepen van woeste heidenhorden de hut van 's Heeren dienstknecht omsingelend? Van opgeheven tomahawks of trillende assegaaien? Van huizen des vredes in vlam gestoken? Van trouwe Godsgezanten met hun bloed hun liefdewerk boetend?

Ook waar die uitersten van vijandelijkheid ontbreken, wie zal die tegenstand, dien de Zending ontmoet, be-

schrijven? Ziet die doffe onverschilligheid, hoort dat zinloos gelach, waarmede de prediking van Gods genade wordt ontvangen. Of aanschouwt die oogen vlammend van toorn, als de prediking van zonde en bekeering hun tot het geweten wordt gebracht.

Ach, trouwe zending, is dit de vervulling uwer verwachtingen, de verwezenlijking van uw godvruchtig ideaal, dat gij daar jaren achtereen staan zoudt als waart gij een luidende schelle, een klinkend metaal, zonder eenige uitwerking van het Evangelie der zaligheid te bespeuren? Dat gij al uw liefdepogingen met ondank beantwoord zoudt zien? Al uwe gebeden onverhoord? Al uw arbeid afstuitend als op een rots! En ten slotte u moet afvragen: Of het niet beter geweest ware uw krachten aan een anderen arbeid, aan een ander doel te hebben besteed?

O ik weet wel op hoevele vruchten de Zending ons kan wijzen. Ik weet wel dat de Heer des oogstes niet alle zaad laat verstikken. Ik weet wel van treffende en hartverkwikkende voorbeelden van bekeering uit de Zendingsgeschiedenis. Ik weet wel van heerlijke overwinningen door haar behaald, van liefelijke bloeiende Christengemeenten uit het Heidendom verzameld.

Maar ook zelfs die Christengemeenten, voor wie ze van nabij zou leeren kennen, hoeveel stof van lijden bieden ze hem niet aan! Tegenover de enkelen, wier oprechtheid men niet kan verdenken, hoevelen zijn er niet, die juist door de aanraking met de beschaving niet slechts nieuwe behoeften, maar ook nieuwe verleidingen hebben leeren kennen en nieuwe zonden hebben leeren in praktijk brengen! Hoevelen van hen, in wier bekeering men geloofde, die men met heilige vreugde in de gemeente des Heeren opnam, wier namen als van

nieuwe broeders en zusters men in het vaderland bekend maakte, en die, na korter of langer tijd van schoonen schijn, weder tot de oude toestanden terugkeerden! Wat al voortdurende zorg en toezicht vereischt! Wat al smartelijke teleurstellingen vaak! Wat al afronden van ontmoediging, zich openend dikwijls op het oogenblik dat men zich met de zoetste hoop vleide!

Of is mijn schildering te zwart, in elk geval wat zijn die enkele gemeenten van honderden tegenover die millioenen en nogmaals millioenen over wie het licht nimmer is opgegaan? Ach, er is geen reden voor de wereld om met spotachtig uitgestoken vinger op al deze dingen te wijzen? Geen reden om te vragen of dan daarvoor al die schatten gouds, vaak door penningkens van armen en weduwen saamgebracht, moeten worden verspild om tot zulke mikroskopische resultaten te geraken? Geen reden om te beweren dat, zoo de Zending al moet worden voortgezet, ze althans op gansch andere wijze haren arbeid moet aanvangen?

We wederleggen ditmaal die bedenkingen niet. Wie onzer heeft ze niet honderd malen gehoord? Wie onzer kent de hoontaal niet, waarmede alle geestelijke arbeid, maar vooral die der Zending wordt overladen?

Het is haar litteeken, M. H. Het litteeken van den Heer Jezus. Van Hem, die daar kwam tot het Zijne en die door de Zijnen niet is aangenomen. Van Hem, die sprak, gelijk niemand vóór Hem had gesproken, noch na Hem spreken zou, en wiens klacht toch luidde: Wie heeft onze prediking geloofd? Van Hem, wiens prediking met wonderen van liefde gepaard ging en toch schier niet anders dan tegenspraak en haat oogstte? Van Hem, die zelfs door zijn twaalfstal werd verlaten in de ure der verzoeking en die, toen Hij zijn

geest in Zijns Vaders handen beval, slechts een handvol treurende vrouwen en een verstrooid kuddeken discipelen achterliet?

Ziet het, M. H., geen tegenstand, dien de Zending ontmoet, geen teleurstelling in den arbeid, die ze heeft te ondergaan, geen lijden dat haar wedervervaart, geen spot die haar ten deel valt of ze is als de wedervertooning, de herleving van het lijden des Heilands, waarvan ze met de woorden des Apostels vermag te zeggen: »Niemand doe mij moeite aan, want ik draag de litteekenen des Heeren Jezus in mijn lichaam.»

»Wij spraken van de Judasvraag: Waartoe deze verkwisting? Waarom dit geld niet aan beter doeleinden met tastbaarder vruchten geofferd?» En willen nog ten laatste een korte wijle vertoeven bij de gedachten, die door deze vraag in ons worden opgewekt.

Of is ook daarin geen wonde, geen smart der Zendingenzaak aangedaan? O vraagt het eens den warmen vriend der Zending, vraagt het eens den zelfverloochenenden en in lijdzaamheid geoefenden Zendingagent, die daar 't land doorreist, Christengemeente na Christengemeente bezoekt, nederig aanklopt aan de woning der rijken of vrijmoedig het huis van den geringen binnentreedt. Vraagt het hem eens welke zijne onderzendingen zijn? En, zoo hij een man is met een hart voor de zaak, die hij vertegenwoordigt, zijn antwoord zal wel wezen, dat, zoo hem al hier en daar gulle ontvangst, hartelijke verwelkoming te beurt viel, de doorgaande ervaring was die van smart op smart. Om niet te spreken van gansche gemeenten, van gansche streken des lands, waar alle deuren hem ten eenenmale zijn gesloten, ach, met welke bitsheid weigert deze

eenige bijdrage hoegenaamd. Hoe listiglijk zoekt gene aan den vrager te ontkomen. Achter hoevele voorwendfels verschuilt zich een derde. En zelfs waar de medewerking niet wordt geweigerd, hoe maakt de een zijn bijdrage zoo schraal als immer mogelijk, hoe geeft de ander, maar als uit nooddwang! Hoe zeldzaam is de hartelijke belangstelling, de volvaardigheid des gemoeds, de ware gave der liefde! En met hoeveel moeite moeten vaak van de kleinsten en armsten de geringste koperen muntjes worden saamgebracht om de zaak der Zending in stand te houden, om den schuldenlast, waarmede ze bezwaard is, niet nog te zien vermeerderen!

Is het iets gerings? Is het geen lijden? Hoe, gij belijdt te gelooven in dien eenigen Naam, die onder den hemel is gegeven, waardoor wij moeten zalig worden! Gij belijdt de hope van, door die Eénen gered, de zaligheid te zullen ingaan! Gij erkent uw onuitsprekelijk voorrecht boven die duizenden en millioenen, die het geklank van dien Naam nimmer hoorden. Gij erkent de dure verplichting hun het Evangelie der zaligheid te brengen. Gij bidt om de komst van Gods Koninkrijk. En .. als de roepstem komt om van het uwe iets te geven, iets opdat het heil, waarvoor gij God dankt, ook aan anderen gebracht worde, dan, o ik zeg niet dat wij niets geven, maar wat geven wij en boven alles hoe? (*)

Ja boven alles hoe? Want, ik wil niet doen alsof ik het niet wist, hoe boven vermogen bezwarend in onze steeds duurder wordende tijden, bij de steeds stijgende

(*) Dat het overigens aan gewilligheid om bij te dragen onder onze Christenen niet ontbreekt, bleek o. a. weder uit de collecte dien dag gehouden, waarvan de opbrengst f 1244.99 bedroeg, terwijl bij die gelegenheid voor de school te Paramaribo f 274.45 inkwamen.

prijzen der eerste levensbenoodigdheden, de steeds toenemende aanvragen zijn om geldelijke hulp voor binnenlandsche Zending hier, voor buitenlandsche Zending daar, voor christelijk onderwijs, voor nijpende armoede, voor wat niet al! Ik weet zelve hoe pijnlijk het gezicht is van zoovele dringende behoeften en daarbij het bewustzijn van onvermogen om eenigzins overeenkomstig die behoeften bij te dragen. Maar o, de vraag is niet in de eerste plaats wat en hoeveel, maar de vraag is hoe en met welke gezindheid des harten wij tegenover al die aanvragen staan? En dan vraag ik: indien de Zending geene zaak, maar een persoon ware, hoeveel wonden haar ook in dit opzicht, zelfs in het huis harer liefhebbers worden toegebracht?

En zij is geen zaak — zij is een persoon. Ach, indien wij het verstonden, dat, wel beschouwd, wie daar aanklopt aan onze woning of wie daar die intekeningslijst ons aanbiedt of toezendt, eigenlijk niemand anders is dan de Heere Christus zelve, die, toen Hij op aarde verkeerde Zich door gaven liet onderhouden en die nog nu die zelfde vernedering laat voortduren van de uitbreiding Zijns Koninkrijks van de geldelijke bijdragen Zijner gemeente afhankelijk te laten . . wij zouden het snerpend verwijt ons door het hart voelen vlijmen, uitgedrukt in dat woord van weemoedige verontwaardiging: »Een heerlijk loon, dat Ik waardig geacht ben, werp het henen voor den pottenbakker!» Wij zouden zien hoe ook hierin de Zendingszaak de litteekenen draagt des Heeren Jezus en ach, hoe wij zelve mede haar die litteekenen toebrengen.

Dweeperij en overdrijving! Zoo klinkt dit alles in de ooren der wereld, der nuchtere praktijkmannen. Dweeperij en overdrijving. Wij kunnen ons zelve lijden

aandoen, onszelve pijnigen als de asceten van ouds en dan hemel en aarde tot getuigen roepen van onze smarten! Dat wie in zulk spel behagen schept het welverdiende loon zijner dwaasheid erlange!

Maar het waren geen eigemaakte wonden, waarmede Franciscus d'Assizi daar voor ons stond. En het waren geen zelftoegebrachte kastijdingen, waarvan Paulus de litteekenen droeg. En het is geen eigengekozen lijden, dat de Zending van alle tijden kenmerkt. Het is het noodzakelijk en onvermijdelijk gevolg harer gemeenschap met Christus. Maar, Godlof, ook als zoodanig de profetie harer verheerlijking.

Het onvermijdelijk gevolg harer gemeenschap met Christus. Is het mogelijk te onderstellen, dat er redding voor de wereld ware aan te brengen geweest anders dan door het kruis des Verlossers? Dat ook zonder Zijn bloed en tranen ons de weg zou kunnen gebaad zijn naar 't gewest van rust en vrêe? Wie onzer, die op die vraag een toestemmend antwoord zou durven geven? Neen, eenmaal de zonde in de wereld gekomen zijnde, en met en door de zonde het lijden, het lijden hier op aarde, het lijden des doods, het lijden hier namaals, was daar, wij houden er ons van overtuigd, geen mogelijkheid om de schuld der zonde tegenover de eischen van Gods rechtvaardigheid uit te wisschen, geen mogelijkheid tevens om de macht der zonde in het menschenhart den doodsteek te geven dan door de menschwording Gods en diens vrijwillige en volkomen onderwerping aan al de jammeren der zonde, in die weinige uren in Gethsemané en op Golgotha samengevat en doorleden. Met andere woorden, geen redding in den zin van rechtvaardigmaking noch in den zin van bekeering dan door het Bloed van Christus.

Geen genezing dan door Diens striemen. Geen vrede dan door Diens straf. Geen vrucht dan door het in de aarde vallen van dat tarwegraan. Geen nederstorting van den Filistijnschen afgodstempel dan door den dood van dien Simson. Geen honig uit dien Leeuw van Juda's stam dan door diens dood als onmisbare voorwaarde.

Maar wederom, wij gevoelen het, geen redding, die dat lijden ons kan aanbrengen, tenzij wij zelve deel krijgen aan Hem, die het onderging, en, door den band der nauwste levensvereening met Hem verbonden, één plant met Hem worden. Eén plant met Hem. Dat is: hetzelfde leven levend. En daardoor dan ook: hetzelfde lijden lijdend.

Hoe zou het anders kunnen? De natuur des menschen is sedert de komst van Christus niet veranderd. Dezelfde machten, die tegen Hem samenspannen, zijn er nog. Dezelfde oorzaken van verzet, die er tegen Hem bestonden, bestaan nog. Geen wonder dan ook dat, naarmate het leven van Christus duidelijker, helderder, on-dubbelzinniger in de wereld optreedt, diezelfde tegenstand zich weder openbaart. Van daar het voor alle tijden geldende woord van den Apostel: »Allen, die godzalig willen leven in Christus Jezus, zullen vervolgd worden." Of dat andere van den Heere Christus: »Verwondert u niet zoo de wereld u haat, want zij heeft Mij eer dan u gehaat."

Is dit waar? Laat het ons dan niet verwonderen alsof ons iets vreemds overkwame, indien iets van de hitte der verzoeking, die over den Zoon Gods werd gebracht, ook der Zending wedervaart. Integendeel. Laat het ons veeleer tot een bemoediging en versterking wezen. Laten wij de noodzakelijkheid er van erkennen, Laten wij het verstaan, dat, gelijk de kracht tot bekeering ligt in het kruis van Christus, zoo ook de

kracht der Zending in haar lijden is gelegen. Of is het niet zoo, dat juist die Zendingsvereenigingen of die Zendingsgemeenten, bij wie, gelijk bij onze Moravische Broeders, het Bloed van Christus de hoogste en voor-naamste plaats inneemt, ook de meeste vruchten voor de eeuwigheid hebben mogen inzamelen? En dat zij, die de meeste gewilligheid hadden om te lijden en het meest van de vuurproef des martelaarschaps hebben doorgestaan, ook in waarheid het meest zijn gezegend? Het bloed der martelaren is het zaad der Kerk. Gelijk het Bloed van Christus de conscientie doorboort, het vijandige hart verteedert en tot God terugbrengt, alzoo is ook het onschuldig en geduldig lijden van Christus discipelen en van de Zending in het bijzonder haar scherpst en onwederstaanbaarst wapen. De geheele geschiedenis der Zending staat daar als getuige. Waar hare meeste tranen zijn geschreid, hebben ook hare heerlijkste liederen weërgalmd. Waar hare dierbaarste offers zijn gevallen, zijn ook hare glorieijkste triomfen behaald. Waar hare nederlaag het volkomenst scheen, zijn hare overwinningen het schitterendst geweest.

Maar er is meer. Gelijk het lijden van Christus de noodzakelijke voorwaarde was Zijner Godmenschelijke verheerlijking, alzoo staat in het Koninkrijk Gods voor allen en voor de Zending in het bijzonder de troostrijke stelregel vast: »Door lijden tot heerlijkheid.»

Wij zeggen: Zijner Godmenschelijke verheerlijking. Immers als de Zoon Gods was Hij van eeuwigheid bezitter der hoogste goddelijke heerlijkheid. Maar, van die heerlijkheid afstand doende en in knechtsgestalte op aarde verkeerende, heeft Hij, niet voor Zichzelve maar voor Zijne gemeente een heerlijkheid verworven, veel grooter dan zij door de zonde had verloren.

Welk verschil! Ziet Hem daar, als een klein hulpeloos kindeken in de kribbe! Ziet Hem daar, door 't vluchtend echtpaar weggevoerd naar Egypte. Ziet Hem daar, omringd van een onstuimige schare, die reeds de handen heeft opgeheven om Hem te steenigen. Ziet Hem in den Olijvenhof door nameloos zielelijden gefolterd. Ziet Hem in dat Rechthuis van Pilatus, bleek, met bloed overdekt, voor die woedende menigte, die Zijn kruisiging eischt. Ziet Hem daar uitgestrekt, versmachtend van dorst, zieltogend, van God verlaten, aan het kruis. Neen erger, ziet Hem, Hem den Vorst des levens, het slachtoffer van den dood, de prooi van den Koning der verschrikkingen. En hoort als uit het rijk der duisternis het schril triomfied: Dood, ziedaar uw prikkel. Hel, ziedaar uwe overwinning!

Maar 't is slechts voor een wijle. Het graf is onmachtig Hem te houden. De hemelen nemen Hem op. En nu, zie.. daar is een Troon. En een regenboog rondom den Troon. En vier wezens van onbeschrijfelijke heerlijkheid en vier en twintig ouderlingen en eene schare van duizendmaal duizenden aanbeddend neêrgebogen. En op den Troon, Wie? Een Lam staande als geslacht. Het is Hij, de Man van Smarte. Hij, die als een lam ter slachting was geleid, nu met goddelijke heerlijkheid en majesteit gekroond,.. maar zelfs nog in die heerlijkheid, staande als geslacht, de litteekenen van Zijn lijden vertoonend.

En gelijk met Christus, alzoo met Zijne gemeente. »Wetende dat zoo wij met Hem lijden, wij ook met Hem verheerlijkt zullen worden,» zegt de Apostel. O nu wordt ons dat woord: »Voorts niemand doe mij moeite aan, want ik draag de litteekenen des Heeren Jezus in mijn lichaam» eerst recht begrijpelijk en recht

heerlijk. Nu verstaan wij het welke onuitsprekelijke vertroosting daar voor hem juist in die litteekenen was gelegen. Zij waren hem de teekenen der gemeenschap aan Christus' lijden niet slechts, maar de profetie, de verzegeling tevens van zijn aanstaande heerlijkheid. Nu begrijpen wij iets van wat daar in zijn hart omging bij het nederschrijven van zulke woorden als deze: »Indien wij slechts in dit leven op Christus zijn hopen, zoo zijn wij de ellendigste van alle menschen." Of van die andere: »Wetende dat het korte lijden dezes tijds niet opweegt tegen het uitnemend gewicht der heerlijkheid die aanstaande is." Uit elke wonde hem toegebracht in het lichaam, uit elke smart geleden in de ziel ging daar een troostrijke stem tot hem uit: »Door lijden tot heerlijkheid."

Nu verstaan wij die aandoening, die zich van ons meester maakte, toen wij daar stonden in Remagens kerkje tegenover dat veelzeggend beeld van dien Roomschen, neen van dien Christen-heilige. Het was van uit die roode gapende wonden in zijn handen diezelfde stille maar machtige en welsprekende prediking: »Door lijden tot heerlijkheid."

En zoo met allen. Het moge eene schare geweest zijn, zoo groot dat niemand ze tellen kon, die daar opkwam voor het gezicht van den discipel, dien Jezus liefhad, bekleed met de lange witte kleederen, met gouden harpen in de handen, met het nieuwe lied op de lippen; maar in die schare niet één, die niet door de diepte des lijdens tot de hoogte zijner tegenwoordige heerlijkheid was gevoerd; niet één, van wien op de vrage: »Wie is deze?" het antwoord niet zou luiden: »Deze is het, die uit de groote verdrukking komt."

En indien met allen dan ook in de eerste en voor- naamste plaats met de Zending.

Ja ook voor haar door lijden tot heerlijkheid. Juist door dien weg van medelijden met de zonde en ellende van anderen, door dien weg van eenzaamheid en miskenning, door dien weg van tegenstand en teleurstelling, door dien weg van de eene smartelijke ondervinding na de andere, gaat het ook voor haar naar de gemeenschap aan de heerlijkheid des Heeren.

Neen, niet altijd zult gij uw smaad- en spotkleed dragen. Hier door gewapende hand vervolgd. Ginds met verachtelijk schouderophalen begroet. Elders als een dwaze met den vinger aangewezen, Schier overal miskend. Ook voor u komt de ure als uw Heer de partij voor zal nemen en ook van u zal zeggen: »Waarom doet gij haar moeite aan. Zij heeft gedaan wat zij konde.»

Reeds is ze daar aanvankelijk, uwe heerlijkheid, zoo dikwijls als, tot loon op uw arbeid, blijdschap is bij de Engelen Gods over een zondaar die zich bekeert. Wat zeg ik? Ze is daar, zoo dikwijls als, na korter of langer tijd van vruchtelozen arbeid, het ter rechterzijde uitgeworpen net met wonderbare vischvangst wordt vervuld. Ze is daar voor wie slechts oogen wil hebben om te zien, aan zoo vele plaatsen, waar reeds

de handvol koren
Gekoesterd door de zon
Een liefelijk geruisch doet hooren
Gelijk de Libanon.

Ze is daar, waar kerken en scholen de plaats van onreine afgodstempels hebben vervangen en beschaafde Christengemeenten uit de puinhoopen van het heidendom zijn verzezen. Ze is daar, waar meer dan de meesten vermoeden, tal van Christenen uit de heidenen uitgaan in de woestste stammen om er het licht te

brengen, dat in hun eigen zielen is ontstoken, en het woord reeds op zoo zichtbare wijze in vervulling treedt: »Ik zal zeggen tot het Noorden: geef; en tot het Zuiden: houd niet terug. Breng uwe zonen van verre en uwe dochters van het einde der aarde.»

En nu ja, laat dat alles met onvolkomenheid en gebrek en zonde zijn vermengd, wij spreken het niet tegen. Maar wat zal het zijn als eens die talrijke beloften, die daar in de Schriften zijn nedergelegd en waarvan al het tot nu toe verkregene slechts als voorbereiding mag gelden, tot vervulling zullen komen? Als waarlijk, zoo als reeds zoo lang het geloof der gemeente heeft gezongen:

Als elk der vorsten zich zal buigen
En vallen voor Hem neêr,
Al 't heidendom Zijn lof getuigen
Dienstvaardig tot Zijn eer.

Als:

Al de heidnea door Uw handen
Voortgebracht uit alle landen,
Zullen tot U komen, Heer!
Bukken voor Uw aanschijn neêr.

Als de aarde vol zal zijn van de kennis des Heeren gelijk de wateren den bodem der zee bedekken en niemand meer tot zijn naaste zal behoeven te zeggen: Ken den Heer, maar zij allen den Heer zullen kennen van den oudsten af tot den jongsten toe!

En wederom, wat is ook dit in vergelijking van wat 't zijn zal als het met de gansche bedeeing des tijds uit zal zijn; als Gods Raad met het gansche menschedom zal zijn vervuld; als de hemelen zich zullen openen om de gemeente des Heeren te ontvangen, gelijk zij haar verheerlijkt Hoofd hebben ontvangen; als zij daar komen zullen, de vertegenwoordigers van alle volken

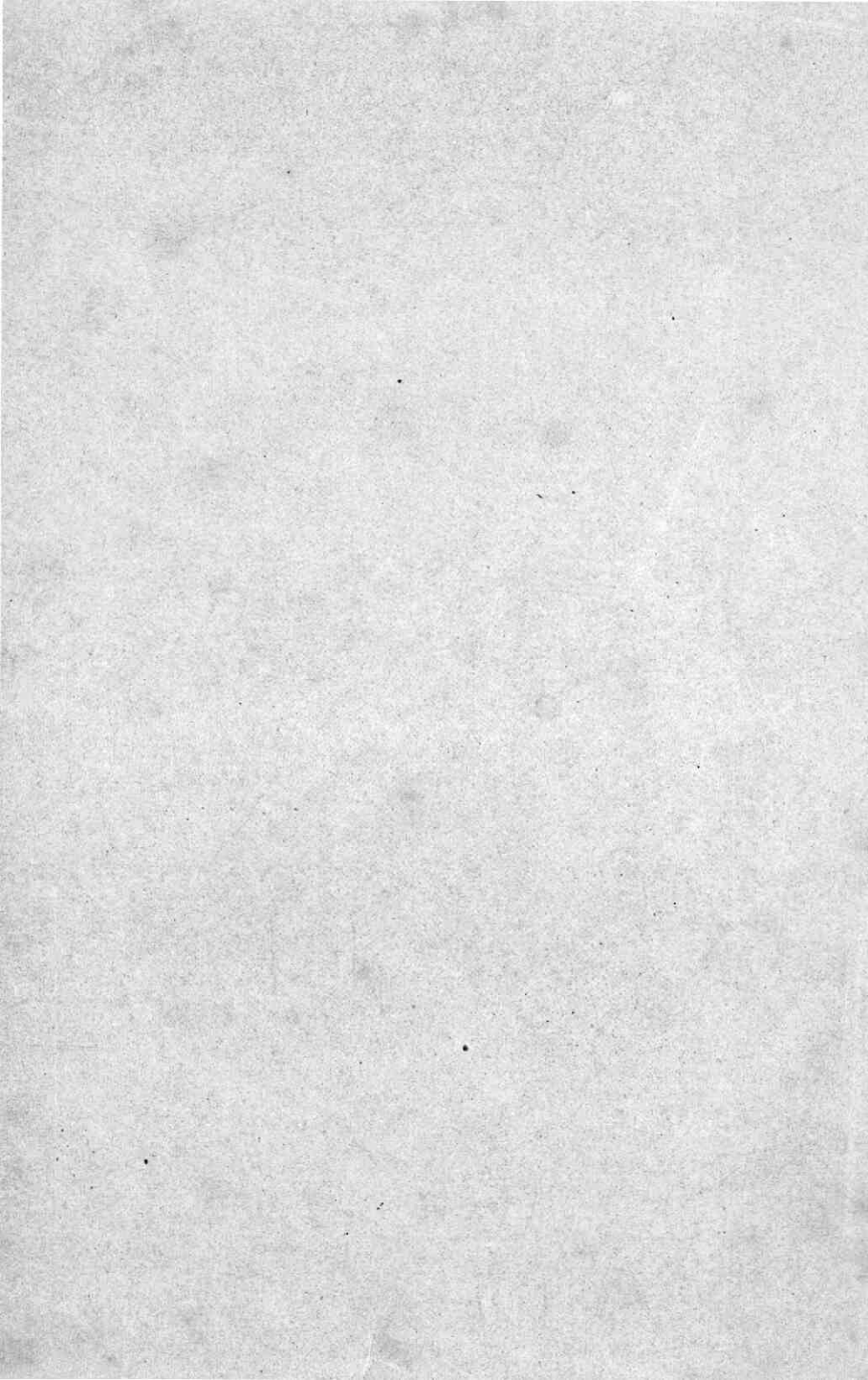
en talen en natiën, uit Oost en West en Noord en Zuid om aan te zitten met Abraham en Izak en Jakob, om allen te zamen dat ééne volkomen lichaam uit te maken, waar geen enkel lid aan zal ontbreken, die ééne Bruid des Heeren zonder vlek en zonder rimpel, om, tot in eeuwigheid met haar Hoofd en Bruidegom vereenigd, in Zijne heerlijkheid en gelukzaligheid te deelen.

Is dit uw toekomst, Zending onder de Heidenen, o wel moogt dan ook gij het woord des Apostels tot het uwe maken: »Voorts niemand doe mij moeite aan!"

Neen, wij willen u geen moeite aandoen, trouwe, geduldige, lijdzame dienstmaagd des Heeren. Wij willen uw droefheid niet vermeederen, uw kruis niet verzwaren, aan uw litteekenen niet toedoen. Integendeel, wij willen u om uwe smarten te meer liefhebben. Naarmate gij van anderen meer te lijden hebt, willen wij u hooger achten, trouwer bijstaan. Naarmate anderen hun hart meer aan u onttrekken, naar die mate willen wij trachten ons hart meer geheel aan u te geven, want gij draagt de litteekenen des Heeren Jezus in uw lichaam.

Doch wat zeggen wij? Is uw zaak niet de onze? Is uw werk niet ons werk? Uw lijden niet ons lijden? Zijn uwe litteekenen niet onze litteekenen? En zal uwe verheerlijking niet onze verheerlijking zijn? Heere Christus, geef het. Geef ons deel aan U, opdat wij gemeenschap moge hebben aan Uwe smarten en eenmaal deel aan Uwe heerlijkheid! Amen.

Bij den Uitgever dezès is mede verschenen:

P. HUET, <i>Zestal Leerredenen.</i>	f 1.25
P. HUET, <i>Kruimkens van 's Heeren Tafel. Memo-</i> <i>randum voor iederen dag</i>	„ 1.25
HET ZENDINGSWERK <i>der Ev. Broedergemeente.</i> „	0.40
<i>Het leven van A. G. SPANGENBERG</i>	„ 0.90
<i>Het leven van JOH. JAENICKE, Leeraar aan</i> <i>de Bethlehemskerk te Berlijn</i>	„ 0.90
JOH. EGEDE EN MATTH. STACH, <i>Met afbeeld.</i> „	1.—
N. BEETS, <i>Laat ons het goede doende niet vertragen</i> „	0.20
N. BEETS, <i>Gods Woord waarheid</i>	„ 0.20
VOOR DEN KERSTBOOM, <i>Twaalf Teksten en</i> <i>twaalf Versjes, door W. v. O. B.</i>	„ 0.75
MANNAKORRELS OP DEN PELGRIMSWEG. <i>Tekstenkokertjes in 4 talen, elke taal afzonderlijk</i> .	„ 0.60
A. MURRAY, <i>Waarom gelooft gij niet?</i>	„ 0.40
A. MURRAY, <i>Blijf in Jezus</i>	„ 0.45
A. MURRAY, <i>Wat zal toch dit kindeken wezen?</i> „	0.60
Dr. N. BEETS, <i>Zestal Leerredenen</i>	„ 0.90
Prof. J. J. VAN OOSTERZEE, <i>Zestal Leerr.</i> .	„ 0.90
Ds. H. J. R. G. THEESING, <i>Zestal Lijdenspr.</i> „	0.90
Dr. T. C. R. HUYDECOPER, <i>Zest. Nagel. Leerr.</i> „	0.90
Ds. J. P. HASEBROEK, <i>Zestal Leerredenen</i> .	„ 0.90
Dr. D. CH. DE LA SAUSSAYE, <i>De Roepst. v. 1866.</i> „	0.90
Ds. J. J. V. TOORENENBERGEN, <i>Het leven v. Abraham.</i> „	0.90
M. COHEN STUART, <i>Zes Kanselredenen</i>	„ 1.25